

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 04-03/6-432

«05» серпня 2015 р.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ
(01033, м Київ, вул. Жилянська, 14)

Суб'єкти права на конституційне подання
50 народних депутатів України

Уповноважені за дорученням:

Уповноважені представники суб'єкта
конституційного подання за дорученням:
народні депутати України:

НІМЧЕНКО Василь Іванович
01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 5
Ел. пошта: Nimchenko.Vasyl@rada.gov.ua

ШПЕНОВ Дмитро Юрійович
01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 5
Ел. пошта: Shpenov.Dmytro@rada.gov.ua

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПОДАННЯ

щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років» від 09.04.2015 № 315-VIII (опублікований у газеті «Голос України» від 20.05.2015 № 87) у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду та ухвалення.

Відповідно до статей 147, 150, 152 Конституції України, пункту 1 статті 13, статей 15, 38-40, 57, 71, пункту 1 статті 82 Закону України «Про Конституційний Суд України» суб'єкт права на конституційне подання – 50 народних депутатів України – звертається до Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо відповідності Конституції України (конституційності) процедури розгляду та ухвалення Закону України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років».

Відповідно до статті 147 Конституції України Конституційний Суд України є єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні та вирішує питання про відповідність законів та інших правових актів Конституції України і дає офіційне тлумачення Конституції України та законів України.

Статтею 150 Основного Закону визначено повноваження Конституційного Суду України, до яких, зокрема, належить вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів та інших правових актів Верховної Ради України.

Відповідно до частини 1 статті 152 Конституції України закони та інші правові акти за рішенням Конституційного Суду України визнаються неконституційними повністю чи в окремій частині, якщо вони не відповідають Конституції України або якщо була порушена встановлена Конституцією України процедура їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності.

Аналогічне положення закріплене і в статті 15 Закону України «Про Конституційний Суд України», де зазначено, що підставами для прийняття Конституційним Судом України рішення щодо неконституційності правових актів повністю чи в їх окремих частинах є: невідповідність Конституції України; порушення встановленої Конституцією України процедури їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності; перевищення конституційних повноважень при їх прийнятті.

Суб'єкти подання вважають, що процедура розгляду та ухвалення Закону України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років» була порушена з огляду на наступне.

Статтею 6 Конституції України встановлено, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову (частина перша). Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга).

Згідно частини другої статті 8 Основного Закону України, Конституція України має найвищу юридичну силу, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини 5 статті 83 Конституції України порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

Згідно зі статтею 88 Конституції України Голова Верховної Ради України здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією, у порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради України.

Відповідно до частини другої статті 96 (яка є складовою Розділу IV ЗАКОНОДАВЧА ПРОЦЕДУРА) Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» питання про включення законопроекту до порядку денного сесії розглядається Верховною Радою протягом 30 днів після ухвалення висновку головного комітету чи тимчасової спеціальної комісії, але не раніше ніж через два дні після надання народним депутатам висновку головного комітету (або тимчасової спеціальної комісії у разі її створення), висновків інших комітетів.

Проект Закону «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років» (реєстр. № 2539) (додаток – картка законопроекту), було зареєстровано в Апараті Верховної ради України **03.04.2015** року.

Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю на своєму засіданні 8 квітня 2015 року розглянув проект Закону про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років (реєстр. № 2539), поданий Кабінетом Міністрів України. Комітет рекомендував Верховній Раді України проект Закону про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років (реєстр. № 2539), за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу (додаток - рішення Комітету). 09.04.2015 року зазначене Рішення Комітету було надано народним депутатам України.

Проте, питання про включення проекту Закону України про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років (реєстр. № 2539 від 03.04.2015р.) розглядалось **07 квітня 2015 року** (Додаток - витяг із стенограми та результати голосування).

Таким чином, при розгляді питання про включення проекту Закону України про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років (реєстр. № 2539 від 03.04.2015р.) до порядку денного сесії було порушено вимоги статті 96 Регламенту Верховної Ради України, що є порушенням встановленої Законом процедури розгляду проекту закону.

09.04.2015 року проекту Закону України про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років (реєстр. № 2539 від 03.04.2015р.) було прийнято у цілому (додаток - витяг із стенограми та результати голосування).

Що є порушенням Регламенту. Відповідно частини четвертої статті 102 Регламенту за рішенням Верховної Ради допускається остаточне прийняття законопроекту (крім проектів кодексів і законопроектів, які містять понад 100 статей, пунктів) відразу після першого чи другого читання, якщо законопроект визнано таким, що не потребує доопрацювання, та якщо не надійшло зауважень

щодо його змісту від народних депутатів, інших суб'єктів права законодавчої ініціативи, юридичного чи експертного підрозділів Апарату Верховної Ради.

Відповідно до Рішення Комітету у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю 8 квітня 2015 року (додаток - рішення Комітету) Головне науково – експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило до законопроекту низку зауважень та пропозицій. А до справи законопроекту додано висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради з висловленими зауваженнями (додаток – висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради).

Крім того при голосуванні було порушено статтю 114 Регламенту. Відповідно до статті 114 Регламенту за наслідками розгляду законопроекту в першому читанні Верховна Рада може прийняти рішення про:

1) прийняття законопроекту за основу з дорученням головному комітету підготувати його до другого читання;

2) відхилення законопроекту;

3) повернення законопроекту суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання або направлення його до головного комітету для підготовки на повторне перше читання, визначивши при цьому основні положення, принципи, критерії, яким повинен відповідати доопрацьований законопроект чи його структурні частини;

4) опублікування законопроекту у визначеному Верховною Радою друкованому засобі масової інформації для всенародного обговорення, доопрацювання його головним комітетом з урахуванням наслідків обговорення і подання на повторне перше читання.

Відповідно до частини другої статті 114 Регламенту, Верховна Рада після прийняття законопроекту за основу може прийняти рішення про прийняття законопроекту в цілому, за умови дотримання вимог цього Регламенту (частина четверта статті 102).

Відповідно до стенограми 9 квітня Головуючий поставив питання про голосування проект Закону про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років (№ 2539), одразу за основу і в цілому чим порушив статті 102 та 114 Регламенту.

Відповідно до рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення частин другої і третьої статті 84 та частин другої і четвертої статті 94 Конституції України (справа щодо порядку голосування та повторного розгляду законів Верховною Радою України) від 7 липня 1998 року № 11 - рішення Верховної Ради України, зокрема закони, постанови, інші акти, а також рішення

Верховної Ради України щодо прийняття (відхилення) постатейно законопроектів, поправок до них приймаються лише на пленарному засіданні Верховної Ради України за умови особистої участі народних депутатів України в голосуванні та набрання встановленої Конституцією України, законом про регламент Верховної Ради України кількості голосів на їх підтримку. Порухення встановленої Конституцією України процедури ухвалення законів та інших правових актів Верховною Радою України є підставою для визнання їх неконституційними (частина перша статті 152 Конституції України).

Рішенням Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 року N 20 у абзаці 4 пункту 5 встановлено, що дотримання встановленої Конституцією України процедури розгляду, ухвалення та набрання чинності законами, у тому числі й законами про внесення змін до Конституції України, є однією з умов легітимності законодавчого процесу.

Порушення процедури розгляду та ухвалення закону порушує принцип законності, що розкривається, зокрема, у частині другій статті 6 Конституції України, за якою органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України, частині другій статті 19 Конституції України, за якою органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Крім того не дотримання законодавчої процедури порушує принцип верховенства права, який закріплений у 8 Конституції. Конституційний Суд України в абзаці другому підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини Рішення від 2 листопада 2004 року № 15-рп/2004 зазначив, що верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність. Крім того Конституційний Суд України неодноразово звертав увагу на необхідність дотримання принципу верховенства права у своїх рішеннях від 29.06.2010 №17, від 11.10.2011 №10.

Порушення процедури прийняття закону ставлять під загрозу застосування такого невід'ємного елементу принципу верховенства права як принципу правової визначеності. Який закріплений у правовій позиції Конституційного суду (підпункт 3.1 пункту 3 мотивувальної частини рішення) у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 Закону України „Про міліцію “ від 29 червня 2010 року № 17 визначено, що одним із елементів верховенства права є принцип правової визначеності. Цей принцип вимагає, щоб норми були чіткими і точними та спрямованими на забезпечення того, щоб ситуації та правовідносини залишалися передбачуваними. Порушення законодавчої процедури стосується зокрема положення про передбачуваність ситуації, оскільки прийняття закону мало б не відбутись або закон мав би бути в іншій редакції якби законодавча процедура була дотримана.

Підсумовуючи викладене, при розгляді та ухваленні Закону України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років» (реєстр. № 2539 від 03.04.2015р.) було порушено статті 96, 102, 114 Регламенту Верховної Ради України, які встановлюють законодавчу процедуру та статті 6, 8, 19, 83, 88 Конституції України.

На підставі усього вищевикладеного та керуючись статтями 147, 150 і 152 Конституції України, пункту 1 статті 13, статей 15, 38, 39, 40, 57, 71 і 82 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

ПРОСИМО:

- 1. Відкрити конституційне провадження у справі за цим конституційним поданням.**
- 2. Визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними) Закон України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років» від 09.04.2015 № 315-VIII (опублікований у газеті «Голос України» від 20.05.2015 № 87) у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури розгляду та ухвалення.**
- 3. Залучити до участі в конституційному провадженні представників суб'єкта права на конституційне подання за дорученням:**

- 1) Німченка Василя Івановича – народного депутата України;
- 2) Шпенова Дмитра Юрійовича – народного депутата України

Додатки:

1. Витяг із Конституції України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР;
2. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996 № 422/96-ВР;
3. Витяг з Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» від від 10.02.2010 № 1861-VI;
4. Закон України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років» від 09.04.2015 № 315-VIII (опублікований у газеті «Голос України» від 20.05.2015 № 87);
5. Картка законопроекту № 2539 «Проект Закону про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років»
6. Копія рішення Комітету у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю від 8 квітня 2015 року стосовно проекту Закону України про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років (реєстр. № 2539), поданий Кабінетом Міністрів України.

7. Копія висновку Головного науково-експертного управління на проект Закону України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років» (реєстр. № 2539 від 03.04.2015р.
8. Витяг із стенограми засідання Верховної Ради України від 07 квітня 2015 року
9. Витяг із стенограми засідання Верховної Ради України від 09.04.2015 року.
10. Результати поіменного голосування № 21 від 09.04.2015 13:46:26 (2 сесія 8 скликання) Поіменне голосування про розгляд за скороченою процедурою проекту Закону про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років (№2539) (Рішення прийнято)
11. Результати поіменного голосування № 22 від 09.04.2015 13:49:39 (2 сесія 8 скликання) Поіменне голосування про проект Закону про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 - 1945 років (№2539) - за основу та в цілому (Рішення прийнято)
12. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення частин другої і третьої статті 84 та частин другої і четвертої статті 94 Конституції України (справа щодо порядку голосування та повторного розгляду законів Верховною Радою України) від 7 липня 1998 року № 11
13. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про внесення змін до Конституції України“ від 8 грудня 2004 року № 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України) від 30 вересня 2010 року N 20
14. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м'якого покарання) від 2 листопада 2004 року № 15-рп/2004
15. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень статті 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення та пункту 5 частини першої статті 11 Закону України „Про міліцію“ (справа про строки адміністративного затримання) від 11.10.2011 №10
16. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 Закону України „Про міліцію“ від 29 червня 2010 року № 17
17. Три примірники конституційного подання та доданих до нього матеріалів.

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» від 09.04.2015 № 317-VIII (опублікований у газеті «Голос України» від 20.05.2015 № 87) у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду та ухвалення.

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
1	Вилкун Олександр Арійович	161	
2	Бойко Ю.А.	160	
3	Рабитович І.З.	163	
4	Мартовська А.В.	251	
5	Львовкін Сергій Володимирович	171	
6	Мурин М	186	
7	Галченко А.В.	247	
8	Нечкаєв О.І.	185	
9	Матвієнко Сергій Анатолійович	263	
10	Думаєв С.В.	309	
11	Морозко Орії Миколаївна	178	
12	Тавлеєв Космачук Юрійович	248	

17 дванадцять підписів

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» від 09.04.2015 № 317-VIII (опублікований у газеті «Голос України» від 20.05.2015 № 87) у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду та ухвалення.

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
13	Скорик М. Л.	169	
14	Шмелев Д. В.	252	
15	Воронов Ю. М.	142	
16	Клименко В. І.	184	
17	Сажко С. М.	265	
18	Баришев С. М.	181	
19	Шурфов Н. І.	166	
20	Коромков А. Ю.	164-	
21	Клименко І. М.	174	
22	Доменик В. В.	182	
23	Клименко І. І.	180	
24	Гордєв О. І.	310	

2/9 (два надручуть) підписів

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» від 09.04.2015 № 317-VIII (опублікований у газеті «Голос України» від 20.05.2015 № 87) у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду та ухвалення.

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
25	Сергій Сергійович Микитюк	165	
26	Гусак Володимир Георгійович	1741	
27	Гішин Олександр Федор.	164	
28	Завленко Юрій Олександрович	183	
29	Льобовичка Ірина Володимирівна	145	
30	Новоселенко В.В.	170	
	Вішнівський Олександр Григорович	161	
31	Трахтевська Т. Д.	168	
32	Сильвановська Р. Р.	259	
33	Мендеев А. О.	374	
34	Соловйов Ю. В.	257.	
35	Бакунін Є. М.	308	

91/одинадцять п'яти осіб

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» від 09.04.2015 № 317-VIII (опублікований у газеті «Голос України» від 20.05.2015 № 87) у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду та ухвалення.

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
36	Добкін М.М.	162	
37	Безбах Г.Г.		
38	Вірешинського С.Р.	179	
39	Добкін Д.М.	376	
40	Галицький Є.В.	284	
41	Кібанко В.В.	333	
42	Бингуров В.В.	283	
43	Митко А.О.	250	
44	Кучер А.І.	340	
45	Турчак В.О.	338	
46	Душко А.В.	398	
47	Геммер Є.Б.	260	

єд/збалансують/підписів

Додаток

до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» від 09.04.2015 № 317-VIII (опублікований у газеті «Голос України» від 20.05.2015 № 87) у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду та ухвалення.

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
48	Денисенко С. П.	371	
49	Кісельов А. М.	176	
50	Мураєв Є. В.	379	
<i>Всього 50 (п'ятдесят) підписів</i>			
<i>народних депутатів України,</i>			
<i>Керівник</i>			
<i>Управління кадрів</i>			<i>В. Максименко</i>
			<i>03.06.2015,</i>

1/тρεί) підписів